

Referat af ekstraordinært møde i Brugerrådet for Arkivalieronline

Odense den 1. oktober 2015

Deltagere:

Georg Brandt Christensen (udpeget af Rigsarkivaren)
Birgitte Hansen (Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger)
Jesper Skov (DIS Danmark)
Kennet Knudsen (DIS Danmark)
Svend Erik Christiansen (Sammenslutningen af lokalhistoriske arkiver)
Anton Blaabjerg (Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie)
Anders Sode-Pedersen (Rigsarkivet)
Allan Vestergaard (Rigsarkivet) (fmd.)

1. Velkomst v. Allan Vestergaard

Allan Vestergaard indledte mødet med at byde velkommen til de fremmødte.

Efterfølgende redegjorde Allan Vestergaard kort for udviklingen siden 17. juli 2015. Den 17. juli blev en ny version af Arkivalieronline lanceret. På grund af tvingende tekniske omstændigheder måtte lanceringen ske hurtigt, selvom Rigsarkivet vidste, at Arkivalieronline indeholdt fejl. Rigsarkivet var forberedt på, at der efterfølgende måtte ske fejlrettelser i systemet, og behovet for dette viste sig da også straks efter lanceringen.

Genealogisk Forum og DIS-Danmark opsamlede uafhængigt af hinanden brugerobservationer og brugerønsker vedrørende den ny Arkivalieronline og fremsendte disse til Rigsarkivet. Efter at have modtaget brugernes observationer og ønsker indkaldte Rigsarkivet til et møde, hvor også S sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger var repræsenteret. På mødet, der blev afholdt den 8. august på Rigsarkivet nåede man frem til en fælles forståelse af, hvorledes det videre arbejde med tilretning af den nye version af Arkivalieronline bedst blev prioriteret, og Rigsarkivet har efterfølgende arbejdet efter denne prioritering, og har også løbende informeret om fremskridt i arbejdet.

2. Baggrund for lanceringen af ny Arkivalieronline, det efterfølgende arbejde med fejlrettelser samt de indtil videre kendte planer for det videre arbejde. Ved chefkonsulent Anders Sode-Pedersen

Anders Sode-Pedersen redegjorde for baggrunden for, og arbejdet med udviklingen af den nye version af Arkivalieronline:

Den gamle version af Arkivalieronline var forældet. Brugen af Java måtte ophøre. Problemer i forbindelse med Java, f.eks. i forbindelse med opdateringer, stod for 80% af henvendelserne til Arkivalieronline's hotline. Desuden virker Java ikke på Ipad og tablets.

Den gamle version af Arkivalieronline, krævede at der blev oprettet en ny database, etableret nye skærbilleder og ikke mindst registreret nye metadata hver gang der skulle lægges nye arkivalier ud. Arbejdet med at lægge de mange nye digitaliseringer ud, blev derfor alt for tidskrævende.

Med den ny version af Arkivalieronline vil Rigsarkivet, når systemet er helt klar, have overvundet disse problemer. Upload af nye arkivalier er blevet meget nemmere da der kan bruges allerede eksisterende metadata fra arkivdatabasen Daisy.

Den ny version muliggør også bedre søgning. Bl.a. fordi der nu kan søges ved hjælp af DIGDAG-data og data fra Crowdsourcing-portalen (cs.sa.dk). Fra næste år vil det også være muligt at søge ved hjælp af datasæt importeret fra andre projekter som f.eks. Dansk Demografisk Database og datasæt genereret af MyHeritage og Danish Familysearch. På endnu længere sig vil det blive muligt at knytte arkivalier søgemæssigt sammen ved hjælp af de adresseringsnetværk vi allerede i stort omfang har registeret.

Rigsarkivet fungerer også som dataleverandør i forhold til en række private tjenester som f.eks. Danish Familysearch og Sall-data. I øjeblikket foregår det ikke altid helt hensigtsmæssigt og det undersøges i øjeblikket om denne trafik påvirker hastigheden på Arkivalieronline. Det er planen, at der i 2016 skal udvikles et åbent API, altså en måde hvor disse tjenester let og effektivt kan få adgang til data i Daisy/Arkivalieronline.

Datakvalitet er blevet et emne. Når der lægges nye billeder i Arkivalieronline er det vigtigt, at registreringerne i Daisy er korrekte. Eksempelvis har der været problemer med, at en række sogne har været knyttet til de forkerte amter.

Rigsarkivet vidste, at der ville være fejl da vi lancerede den nye version Arkivalieronline. Men der var flere end vi havde regnet med.

Vi har derfor været i gang med at rette op. Der er kommet nye vejledninger, nyt layout, tomme valgbokse er fjernet, man skal ikke længere genindlæse siden i forbindelse med typevalg. Der er sket forbedringer i forhold til mac-brugere og sket dataopretning, f.eks. i forhold til de førnævnte sogne.

Der bliver arbejdet hårdt med at få hævet hastigheden på systemet, og der forventes snart at blive leveret ændringer der vil hjælpe. Der er imidlertid opstået en ny fejl, som har vist sig de seneste dage. Dette er teknikerne også ved at kigge på, og det har højeste fokus lige nu. Fejlen udmønter sig, i, at man ikke altid kan vælge kirkebøger. Fejlen viser sig nogen gange på den ene browser, nogen gange på den anden uden, at der ses et mønster.

3. Drøftelse af status, brugeroplevelser og ønsker til fremtiden

Georg Brandt Christensen: Det virker som om fejlene ofte opstår i forbindelse med upload af arkivalier? Anders Sode-Pedersen: Det har det i hvert fald gjort i et enkelt tilfælde, hvor vi mistede forbindelsen til lægdsruller og sønderjyske personregistre. Men generelt er der ikke nogen forbindelse mellem fejlene og upload af arkivalier.

Birgitte Hansen: Vil de kommende søgninger komme til at ligne det man har i Norge? Anders Sode-Pedersen: Det kommer til at virke lidt som Google – der bliver kun 3 søgefelter. Men man vil kunne sætte filtre og begrænsninger op for at styre resultatet.

Georg Brandt Christensen: Hvis man indfører fonetisk søgning vil det lette dataopretningen f.eks. i data fra MyHeritage. Anders Sode-Pedersen: Vi samarbejder med MyHeritage om at hæve datakvaliteten. Der er også en række fejl, hvor fonetisk søgning ikke vil hjælpe.

Jesper Skov: Karakteren af aftalen med MyHeritage er ikke kommunikeret klart nok ud.

Jesper Skov: Det virker som om databasen ikke håndterer forespørgsler hensigtsmæssigt, heller ikke når der hentes data til DIS-Danmarks services. Anders Sode-Pedersen: Der er en mistanke om, at der generelt transporteres for mange data rundt i systemet, og det kan være forklaringen. Der arbejdes på at afklare og løse dette.

Georg Brandt Christensen: Det vil hjælpe meget på søgningen i folketællingerne, hvis der byttes om på kolonnerne. Anders Sode-Pedersen: Vi kan ikke lave individuelle opsætninger på de enkelte arkivserier. Men vi arbejder på at give mulighed for at vælge sorteringsrækkefølge i de enkelte kolonner.

Svend Erik Christiansen: Der er tilsvarende problemer med fremsøgningen af kirkebøger.

Allan Vestergaard: Vi ser positivt på, at tredje-parter udvikler særlige opsætninger og søgemuligheder, som kan hjælpe særlige brugergrupper eller understøtte forskellige specielle behov – eller hvad man nu kan forestille sig. Derfor vil vi også gerne understøtte disse, f.eks. ved at udvikle et API. Rigsarkivets fokus må være på velfungerende grundfunktioner og på at sikre at systemet basalt fungerer godt. Men Rigsarkivet skal også lade sig inspirere af de private initiativer, der forhåbentligt vil blive ved med at boble frem...

Georg Brandt Christensen: Hvorfor ikke bruge mere brugertest - og af erfarne brugere? Anders Sode-Pedersen: Vi stræber imod systemer, der kan bruges af nye brugere. Derfor tester vi især

med uerfarne brugere. Jesper Skov: Uden erfarne brugere som testere, kan man miste værdifuld viden om uhensigtsmæssigheder.

Allan Vestergaard: Ny Arkivalieronline var en undtagelse. Her kunne vi ikke nå at lave brugertest, men ellers er der god fornuft i at lade systemerne teste af både erfarne og uerfarne brugere.

Kennet Knudsen: Hvad med opsamling af viden om de mange arkivskabere – vil det kunne gøres med hjælp fra brugerne? Allan Vestergaard: Vi arbejder på at få opsamlet og gemt viden – bl.a. ved at etablere et forum, men det er en interessant tanke at lade brugerne arbejde direkte i tilknytning til de digitaliserede arkivalier.

Anton Blaabjerg: Rigsarkivets opgave er at sikre den grundlæggende tilgængeliggørelse, kvalitet i scanningerne. Vejledning og undervisning er en opgave for undervisere i slægtsforskermiljøet.

Allan Vestergaard: Registraturerne bør og kan forbedres.

4. Evt.

Allan Vestergaard takkede for fremmødet og for den konstruktive diskussion, og mindede om det ordinære møde i brugerrådet den 20. november i København.